

Najvyšší súd
Slovenskej republiky - disciplinárny súd

Rozhodnutie je právoplatné
dňom 7. júla 2010
Najvyšší súd Slovenskej
republiky Bratislava

Dn 3/2010

ROZHODNUTIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky - disciplinárny súd v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Kučeru a súdcov JUDr. Anny Píkulovej, a JUDr. Renáty Janákovej, v disciplinárnej veci vedenej proti JUDr. A. [REDACTED] K. [REDACTED], súdcovi Okresného súdu [REDACTED] na neverejnom zasadnutí dňa 12. mája 2010 o námietke zaujatosti vzniesenej predsedom Okresného súdu [REDACTED] takto

rozhodol:

Podľa § 122 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o súcoch a príslušníkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov člena disciplinárneho senátu 5 Ds **n i e j e v y l ú č e n á** z prejednávania a rozhodnutia disciplinárnej veci súdcu JUDr. A. [REDACTED] K. [REDACTED] vedenej na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 5 Ds 1/2010.

Odôvodnenie

Predseda Okresného súdu [REDACTED] podal návrh na disciplinárne konanie proti súdcovi JUDr. A. [REDACTED] K. [REDACTED] pre závažné disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 2 písm. g/ zákona č. 385/2000 Z. z. o súcoch a príslušníkoch v znení neskorších predpisov. Disciplinárna vec JUDr. A. [REDACTED] K. [REDACTED] bola pridelená do senátu 5 Ds 1/2010.

Predseda Okresného súdu [REDACTED] vyslovil námietku zaujatosti voči členke disciplinárneho senátu 5 Ds, JUDr. Judite Dubjelovej, súdkyni Okresného súdu v Staréj Ľubovni. Svoju námietku odôvodnil tým, že menovaná člena senátu je v dlhorocnom priateľskom aj kolegiálnom vzťahu k súdcovi Okresného súdu [REDACTED] JUDr. A. [REDACTED] K. [REDACTED] voči ktorému je vedené disciplinárne konanie. Obaja súdcovia sú členmi spoločného občianskoprávneho grémia obidvoch súdov, pričom na zasadnutí tohto orgánu 8. marca 2010 v priestoroch Okresného súdu [REDACTED] sa počas rokovania grémia okrem

iného aj uvedené disciplinárne konanie preberalo. Z uvedených dôvodov žiadal, aby sa postupovalo v zmysle ustanovenia § 121 ods. 2 Zákona o súdcoch a príslušných.

K vznesenej námietke zaujatosti podala 15. apríla 2010 vyjadrenie člena disciplinárneho senátu 5 Ds JUDr. Judita Dubjelová, ktorá uviedla, že sa cíti byť zaujatá, pretože JUDr. A. [] K. [] voči ktorému je vedené disciplinárne konanie v predmetnej veci, osobne pozná ako kolegu, tyká si s ním, do roku 1996 pracoval na Okresnom súde v [] ako sudca. V súčasnosti sú obaja členmi spoločného občianskoprávneho grémia.

Poukázala na objektívne skutočnosti, ktoré aj napriek snahe o objektivnosť prejednania a rozhodovania vo veci a s poukazom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky (nálež III. ÚS 24/05, III. ÚS 47/05, III. ÚS 110/07, I. ÚS 46/05 – nestrannosť súdca sa posudzuje podľa objektívnych symptómov a súdca sa musí ako taký javiť aj v očiach strán) môžu vyvolať dôvodnú obavu a vzbudit' väzne a oprávnené pochybnosti o jej nestrannosti a nezaujatosti u účastníkov konania a v očiach verejnosti, a teda, že by ako člena disciplinárneho senátu 5 Ds 2/2010 vec nemohla objektívne a spravodlivo prejednať a rozhodnúť.

Opatrením predsedu disciplinárneho senátu 5 Ds JUDr. Mareka Dudíka zo 14. apríla 2010, bola námietka zaujatostí v zmysle ustanovenia § 121 ods.2 zákona č. 385/2000 Z. z. o súdcoch a príslušných v znení neskorších predpisov predložená na rozhodnutie inému disciplinárному senátu rovnakého stupňa.

Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku, z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo príslušný sudca (ďalej len „príslušný“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústavy) nikoho nemožno odňať jeho zákonnému súdcovi.

Podľa § 121 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. ak nastanú okolnosti, ktoré môžu zakladať dôvod zaujatosti predsedu disciplinárneho senátu alebo jeho členov, môže ten koho sa konanie týka, namietať ich zaujatosť.

Podľa § 121 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o zaujatosti rozhodne iný disciplinárny senát rovnakého stupňa. Ak prvostupňový disciplinárny senát nemožno zostaviť z dôvodu námiestky, ktorá smeruje proti všetkým členom prvostupňových disciplinárnych senátov, rozhodne o nej druhostupňový disciplinárny senát.

V zmysle § 150 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o súdcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, sa na disciplinárne konanie primerane vzťahuje ustanovenie osobitného predpisu, ak tento zákon neustanovuje inak. Týmto osobitným predpisom je zákon č. 301/2005 Z. z., Trestný poriadok.

Výnimka z článku 48 ods. 1 Ústavy je možná len v prípade splnenia zákonnych podmienok uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por. a článku 6 ods. 1 Dohovoru. Účelom týchto ustanovení o vylúčení súdcu je upevniť dôveru účastníkov konania a verejnosti v nestrannosť postupu súdov a súdcov. Preto zákon vylučuje z vykonávania úkonov súdcov, u ktorých možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti z dôvodov taxativne vymenovaných v citovaných ustanoveniach.

Pomer súdcu k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, zákonodarca explicitne nedefinoval, ale z platnej judikatúry a ustálenej praxe vyplýva, že sa ním myslí najmä pomer príbuzenský, švagrovský, druha a družky úzko priateľský a podobne. Z dĺžke slova „najmä“ vyplýva, že nemožno vylúčiť ani existenciu pomeru spôsobilého vyvolať odôvodnené pochybnosti o nezaujatosti súdcu k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka.

K osobnej zaujatosti môže dôjsť len vtedy, ak je vzťah súdcu k osobám uvedeným v § 31 ods. 1 Tr. por., takej vnútornnej intenzity, že súdca nie je spôsobilý rozhodnúť nestranne a nezávisle a tento vzťah by sa takým mohol javiť aj navonok. Kolegiálne vzťahy, ktoré

vyplývajú z výkonu funkcie súdciu, nemôžu samé o sebe opodstatniť vylúčenie súdciu, hoci by išlo o vzťahy priateľské. Je nevyhnutnou súčasťou profesionality súdciu, aby bol schopný nestranne rozhodnúť aj vo veciach, v ktorých vystupujú osoby, ku ktorým má uvedený vzťah.

Pomer vylúčenej osoby musí mať celkom konkrétnu podobu, musí mať osobný charakter, aby mohol byť dostatočne vážnym dôvodom podmieňujúcim vznik pochybností o schopnosti takej osoby pristupovať k veci a k úkonom, ktoré sa jej týkajú objektívne. Nemôže ísť preto o pomer abstraktného rázu.

V zmysle § 31 ods. 1 Tr. por. súdciu možno vylúčiť z vykonávania úkonov v konkrétnej veci len celkom výnimcočne a zo závažných dôvodov, ktoré by mu zjavne bránilo rozhodnúť objektívne, nezaujato a spravodlivo v súlade so zákonom, pre jeho vzťah k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka.

Citované ustanovenie Trestného poriadku obsahuje taxatívny výpočet dôvodov možného vzniku pochybností o nezaujatosti namietaného subjektu. Sú to dôvody spočívajúce v okolnostiach, ktoré možno vidieť v pomere subjektu k prejednávanej veci, v pomere subjektu k osobám, ktorých sa úkon priamo týka alebo v pomere k ich obhajcovi, zástupcovi, splnomocnencovi a v pomere k inému orgánu činnému v tomto konaní. Toto ustanovenie Trestného poriadku predstavuje výnimku z ústavnej zásady „nikoho nemožno odňať jeho zákonnému súdcovi“, a ktorú je možné uplatniť len v prípade splnenia zákonných podmienok, ktoré sú v ňom menovite uvedené výpočtom.

K osobnej zaujatosti súdcov disciplinárnych senátov treba navyše uviesť, že konanie disciplinárneho súdu o disciplinárnych previneniacach súdcov Slovenskej republiky je špecifickým konaním, v ktorom súdcovia disciplinárnych senátov rozhodujú o disciplinárnych previneniacach svojich kolegov. Ide o rozhodovaciu právomoc, ktorá má svoje špecifikum v tom, že súdcovia, ktorí dali súhlas na zvolenie do funkcie súdcov disciplinárnych senátov, vedia, že práve oni sú zo zákona povinní prejednávať a rozhodovať tieto veci napriek tomu, že disciplinárne stíhaných súdcov poznajú. Vzájomné sa poznanie vyplýva najmä zo štúdií na právnickej fakulte, z výkonu funkcie súdciu, rôznych školení a podobne, predpokladá sa u nich však taký stupeň profesionality (hoci by išlo aj o vzťahy priateľské), ktorá je i v takýchto prípadoch zárukou nestrannosti a nezaujatosti.

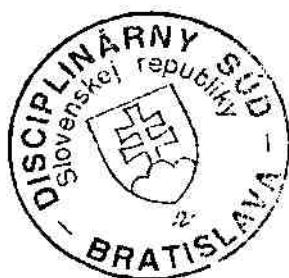
Iba výnimco (napr. blízky rodinný vzťah) môžu byť splnené zákonné podmienky na ich vylúčenie z prejednávania a rozhodovania disciplinárnych vecí v zmysle § 31/1 Tr. por.

Podľa názoru disciplinárneho senátu najvyššieho súdu, ktorý je podľa § 121 ods. 2 cit. zákona oprávnený rozhodnúť o zaujatosti, v posudzovanom prípade takýto vzťah JUDr. Judity Dubjelovej k JUDr. A. [REDACTED] K. [REDACTED] neboli z hľadiska subjektívneho ani objektívneho preukázany, a preto nie sú splnené uvedené zákonné podmienky na vylúčenie členky senátu disciplinárneho senátu 5 Ds z vykonávania úkonov vo veci disciplinárne stíhaného JUDr. A. [REDACTED] K. [REDACTED]

Na podklade týchto úvah disciplinárny senát 1 Ds dospel k záveru, že námietka zaujatosti navrhovateľa – predsedu Okresného súdu [REDACTED] nie je dôvodná, a preto rozhodol tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : **Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na podpísanom disciplinárnom súde.**

V Bratislave 12. mája 2010

JUDr. Karol Kučera, v.r.
predseda disciplinárneho senátu

Vypracovala: JUDr. Renáta Janáková

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Malinková